Dosarul nr. 1ra-2048/2019

Curtea Supremă de Justiţie
D E C I Z I E

13 noiembrie 2019 mun. Chişinău

Colegiul penal al Curţii Supreme de Justiţie
în componenţă:
Preşedinte Iurie Diaconu,
Judecători Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părţilor, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva deciziei Colegiului penal al Curţii de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2018, declarat de avocata Natalia Călugăreanu și inculpata

Svinarciuc Liudmila XXXXXX.

Termenul de examinare,
instanţa de fond: 21.09.2017 – 05.06.2018,
instanţa de apel: 27.06.2018 – 07.11.2018,
instanţa de recurs: 09.09.2019 – 13.11.2019.

Asupra recursului menţionat, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentinţa Judecătoriei Chișinău din 05 iunie 2018, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364^1 Cod de procedură penală, Svinarciuc Liudmila a fost condamnată în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal la 1 an și 5 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita o activitate ce ține de circulația mijloacelor financiare pe un termen de 2 ani, și în baza art. 361 alin. (1) Cod penal la 6 luni închisoare.

Potrivit art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 1 an și 8 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita o activitate ce ține de circulația mijloacelor financiare pe un termen de 2 ani.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate i-a fost suspendată condiționat, pe o perioadă de probațiune de 1 an.

De la inculpată s-au încasat în beneficiul ÎCS „Easy Credit" SRL prejudiciul material în sumă de 10.618 lei, în beneficiului lui Mursa S. – prejudiciul moral în mărime de 2000 lei și cheltuielile de asistenţă juridică în sumă de 2000 lei, iar în beneficiul statului - cheltuielile judiciare în sumă de 1820 lei.

2. Instanţa de fond a constatat că inculpata Svinarciuc L., urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane şi însușirea lor ulterioară, dându-şi seama de caracterul prejudiciabil al acţiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile şi admițând în mod conștient survenirea acestora, a dobândit în circumstanţe necunoscute buletinul de identitate eliberat pe numele lui Mursa S., cu care la 19 august 2016, on-line s-a adresat către compania de vânzări ÎCS „Smad Grup" SRL, cu sediul în str. Petricani 21/1, mun. Chişinău, iar mai apoi prin telefon a confirmat identitatea că este Mursa S. şi intenționează să procure un laptop de model „Asus X301A White" la preţ de 5689 lei, expediind în adresa acestora pe adresa smadshop@gmail.com cererea model completată şi copia buletinului menţionat. Svinarciuc L., fără a dispune de mijloacele financiare necesare, acționând ilicit, din numele lui Mursa S., cu scop bine determinat, a menţionat în cerere, iar mai apoi verbal a confirmat prin telefon, că solicită ca costul laptopului să fie acoperit din contul unui credit, care urma să fie acordat de întreprinderea cu ÎCS „Easy Credit" SRL. În rezultatul examinării documentelor prezentate, ÎCS „Easy Credit" SRL a acceptat acordarea creditului în sumă de 5689 lei, fapt care a permis SRL „Smad Grup" să livreze bunul solicitat către Mursa S., care s-a adeverit a fi Svinarciuc L. La 19 august 2016, agentul de livrări s-a prezentat pe adresa indicată în cerere şi a prezentat către clientul Mursa S., adică Svinarciuc L. contractul de împrumut nr. 162359960 şi actul de predare-primire, unde acesta pentru realizarea unui act juridic, a semnat, din numele lui „Mursa Silvia XXXXXX", că a recepționat bunul.

Astfel, Svinarciuc L. ilicit a dobândit un bun care a fost achitat prin intermediul ÎCS „Easy Credit" SRL, în sumă de 5689 lei şi ratele scadente care au fost stabilite conform contractului de împrumut cu nr. 162359960 din 19.08.2016 care, în total, constituie suma de 10.618 lei, care pentru partea vătămată ÎCS „Easy Credit" SRL constituie proporţii considerabile.

Acţiunile inculpatei au fost calificate în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, ca dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înşelăciune şi abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporţii considerabile.

Tot ea, la 19 august 2016, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane şi însușirea lor ulterioară, dându-şi seama de caracterul prejudiciabil al acţiunilor sale, prevăzând urmările prejudiciabile şi admițând în mod conștient survenirea acestora, a dobândit în circumstanţe necunoscute buletinul de identitate eliberat pe numele lui Mursa S. cu care, la 19 august 2016, on-line s-a adresat către compania de vânzări ÎCS „SmadGrup" SRL cu sediul în str. Petricani 21/1, mun. Chişinău, iar mai apoi, prin telefon, a confirmat identitatea sa că este Mursa S. şi intenționează să procure un laptop de model „Asus X301A White" la preţ de 5689 lei, expediind în adresa acestora pe adresa „smadshop@gmail.com cererea model completată şi copia buletinului menţionat. Svinarciuc L., fără a dispune de mijloacele

financiare necesare, acționând ilicit, din numele lui Mursa S., cu scop bine determinat, a menţionat în cerere că solicită ca costul laptopului să fie acoperit din contul unui credit, care urma să fie acordat de întreprinderea cu ÎCS „Easy Credit” SRL. În rezultatul examinării documentelor prezentate, ÎCS „Easy Credit” SRL a acceptat acordarea creditului în sumă de 5689 lei, fapt care a permis SRL „SmadGrup” să livreze bunul solicitat către Mursa S., care s-a adeverit a fi Svinarciuc L. La 19 august 2016, agentul de livrări s-a prezentat pe adresa indicată în cerere şi a prezentat către clientul Mursa S., adică Svinarciuc L. contractul de împrumut nr. 162359960 şi actul de predare-primire. Astfel, pentru a beneficia de acest credit şi a realiza dreptul asupra bunului procurat, Svinarciuc L., intenţionat, cu scopul de a însuşi bunul, pentru realizarea unui act juridic, a falsificat semnătura din numele lui Mursa Silvia XXXXX de pe contractul de împrumut nr. 162359960 din 19.08.2016 şi actul de predare-primire, că a recepționat bunul.

Conform raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/l-R-4243 din 03.08.2017 semnătura plasată în contractul de împrumut nr. 162359960 din 19.08.2016 şi în actul de primire-predare din 19.08.2016 la rubrica - Mursa S. a fost executată de către Svinarciuc L.

Astfel, Svinarciuc L., ilicit a dobândit un bun care a fost achitat prin intermediul ÎCS „Easy Credit” SRL în sumă de 5689 lei şi ratele scadente care au fost stabilite conform contractului de împrumut cu nr. 162359960 din 19.08.2016 care în total constituie suma de 10.618 lei, care pentru partea vătămată ÎCS „Easy Credit” SRL constituie daune în proporţii considerabile.

Acțiunile lui Svinarciuc Liudmila A. au fost calificate pe art. 361 alin. (1) Cod penal, ca folosirea documentelor oficiale false care acordă drepturi.

Instanța a reținut că inculpata a recunoscut în totalitate faptele indicate în rechizitoriu și probele, solicitând ca judecata să se facă în procedură simplificată.

Dat fiind că probele administrate, apreciate din punct de vedere al pertinenței, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, dovedesc pe deplin vinovăția inculpatei, acțiunile i-au fost încadrate în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, ca dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înşelăciune şi abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporţii considerabile și în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, ca folosirea documentelor oficiale false care acordă drepturi.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 61, 75, 84 alin. (1), 90 Cod penal, că inculpata a săvârșit o infracțiune gravă și una ușoară, a recunoscut integral vina și s-a căit sincer, a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, anterior a fost condamnată, antecedentele penale fiind stinse, că lipsesc circumstanțe agravante, cele atenuante fiind regretul și atitudinea critică față de fapta săvârșită, precum și de starea materială a acesteia, care nu este angajată în câmpul muncii, are un copil de vârstă fragedă, că părțile civile solicită repararea prejudiciului material, care în condițiile de detenție este limitată, concluzionând că aceasta nu prezintă pericol social, iar corectarea ei este posibilă fără izolare de societate.

Totodată, Mursa S., recunoscută în calitate de parte civilă în procesul penal, prin cererea de chemare în judecată în temeiul art. 219 Cod de procedură penală, a solicitat încasarea de la inculpată a prejudiciului cauzat prin infracţiune, şi anume

6000 lei cu titlu de cheltuieli de asistenţă juridică, prezentând bonul de plată a serviciilor de asistenţă juridică din 09.01.2017 în baza contractului nr. 30 din 09.01.2017 şi 5000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

Având în vedere criteriile de aprecierea a cheltuielilor pentru asistenţă juridică desprinse din jurisprudența CtEDO, instanţa a considerat cererea ca fiind parţial întemeiată, urmând a fi admise în limita sumei de 2000 lei, cu titlu de cheltuieli de asistenţă juridică, sumă ce este apreciată drept reală, având în vedere că raportul nu cuprinde acţiuni utilitatea cărora ar provoca dubii instanţei de judecată sau părţii de la care se pretinde încasarea cheltuielilor şi ținând cont de importanţa cazului pentru partea civilă şi rezonabilă, nefiind excesive, ba chiar comparabile cu cele fixate prin acte normative pentru asistenţa juridică garantată de stat.

Pe lângă aceasta, fapta ilicită a inculpatei a produs în mod direct şi un prejudiciu nepatrimonial, ce constă în suferințele fizice şi psihice inerente unui astfel de eveniment, suferințele şi privațiunile psihice, sociale la care Mursa S. a fost supusă ca urmare a acţiunilor inculpatei, sentimentele de angoasă şi frustrare cauzate acesteia prin fapta nominalizată, elemente, în raport cu care, instanţa apreciază cuantumul daunelor morale la suma de 2000 lei, ce reprezintă o reparație echitabilă a prejudiciului moral cauzat, fără ca acesta să constituie o sursa de îmbogățire fără justă cauză.

Deci, acţiunea civilă înaintată de Mursa S. se admite parţial, cu încasarea de la inculpată în beneficiul lui Mursa S. a prejudiciului moral în mărime de 2000 lei și a cheltuielilor de asistenţă juridică în sumă de 2000 lei.

La fel, fiind stabilit că vinovăţia inculpatei de comiterea infracţiunilor imputate şi-a găsit confirmare, urmează a încasa din contul acesteia în beneficiul ÎCS „Easy Credit” SRL prejudiciul material cauzat în mărime de 10.618 lei.

3. Avocata Elena Buguța și partea civilă Mursa S. au declarat apel, solicitând casarea sentinţei, în partea admiterii parțiale a acțiunii civile și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă integral acțiunea civilă depusă de ultima, cu încasarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 6000 lei și a prejudiciului moral în mărime de 5000 lei.

Apelanții au invocat că inculpata urmează să compenseze părții civile cheltuielile de asistență juridică în sumă de 6000 lei, suma dată fiind una reală, necesară, utilă și indispensabilă, dat fiind că toate acțiunile procesuale care au dus la descoperirea adevărului în cauză au avut loc la inițiativa avocatei Mariana Botnari și cu participarea nemijlocită a acesteia.

Astfel, avocata Mariana Botnari a fost prezentă la toate acţiunile procesuale, întrucât participarea ei era absolut necesară, deoarece Mursa S. suferă de dizabilitate auditivă, astfel că comunicarea acesteia cu organele de drept, fără avocat este extrem de dificilă, iar din cauza faptului că nu poate auzi tot ce i se comunică, aceasta are o reținere deosebită în exprimare.

Totodată, cheltuielile materiale pentru serviciile avocatului presupun şi onorariul pentru întocmirea acțiunii civile şi reprezentarea în instanţa de judecată, iar aceasta deoarece serviciile avocatei Mariana Botnari au fost substituite prin delegația de substituire.

Conform Recomandărilor privind cuantumul onorariilor şi compensarea de către instanţele de judecată a cheltuielilor de asistenţă juridică, aprobate prin decizia Consiliului Uniunii Avocaţilor din 30.03.2012, sunt prevăzute tarife fixe, și anume 1000 lei - tarif fix pentru participarea în fiecare ședință de judecată în instanţele de orice nivel sau la desfășurarea fiecărei acţiuni procesuale; 750 lei - tarif fix pentru realizarea primei întâlniri cu beneficiarul asistenţei juridice; 1500 lei - tarif fix pentru întocmirea, după caz, a acțiunii sau referinței la acțiune, întocmirea şi depunerea cererilor legate de desfășurarea acţiunilor procesuale, pentru întocmirea şi depunerea cererii de apel sau recurs. Avocatul se remunerează cu 350 lei în cazul în care are loc amânarea şedinţei de judecată din motive care nu depind de voința avocatului.

Ori, avocata Mariana Botnari a întocmit cererea de chemare în judecată în interesele părţii civile, ceea ce constituie 1500 lei, conform tarifului fix stabilit prin Recomandare.

Totodată, în instanţa de judecată au fost trei ședințe lucrative la care a participat partea civilă, fiind reprezentată de către avocat, ce constituie 3000 lei, iar minim două ședințe au fost amânate din motive care nu depind de voința avocatului, ce constituie 700 lei, conform tarifului fix stabilit prin Recomandare.

Deci, conform Recomandărilor privind cuantumul onorariilor şi compensarea de către instanţele de judecată a cheltuielilor de asistenţă juridică, aprobate prin decizia Consiliului Uniunii Avocaţilor din 30.03.2012, onorariul stabilit şi încasat de către avocat, potrivit contractului de asistenţă juridică încheiat, ar depăși suma de 6000 lei, astfel că suma achitată de către partea civilă avocatului a fost una necesară, reală şi rezonabilă.

La fel, Mursa S. a suferit un prejudiciu cauzat personalității afective, suferință gravă de categorie psihică, prejudiciul moral solicitat în mărime de 5000 lei fiind o sumă rezonabilă și reparatorie.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curţii de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2018, apelul a fost admis, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Svinarciuc Liudmila a fost condamnată în baza art. 190 alin. (1) Cod penal la 1 an și 4 luni închisoare.

Potrivit art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 1 an și 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate ce ține de circulația mijloacelor financiare pe un termen de 2 ani.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate i-a fost suspendată condiționat, pe o perioadă de probațiune de 1 an.

Acțiunea civilă înaintată de Mursa S. a fost admisă integral, în beneficiul acesteia fiind încasat prejudiciul moral în mărime de 5000 lei și cheltuielile de asistenţă juridică în sumă de 6000 lei.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a reținut că prin Legea nr. 179 din 26.07.2018, în vigoare din 17.08.2018, calificativul de la lit. c) al art. 190 Cod penal – cu cauzarea de daune în proporții considerabile – a fost abrogat, iar prin prisma retroactivității legii penale, se

impune excluderea acestuia din învinuirea imputată inculpatei, acțiunile acesteia urmând a fi încadrate juridic în baza art. 190 alin. (1) Cod penal.

În același timp, fiind solicitată de către partea civilă suma exactă de 6000 lei cu titlu de cheltuieli de asistenţă juridică şi prejudiciu moral de 5000 lei, instanța de fond nu a soluţionat legal acţiunea civilă.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în cauza Ernst c. Belgiei (15 iulie 2003), Curtea a statuat, în principiu, că atunci când victima unei infracţiuni se constituie parte civilă în procesul penal, aceasta semnifică introducerea unei cereri în despăgubiri, chiar dacă ea nu a cerut, în mod expres, repararea prejudiciului suferit. Prin dobândirea calităţii de parte civilă în procesul penal, ea are în vedere nu numai condamnarea penală a autorului infracţiunii, ci şi repararea pecuniară a prejudiciului pe care l-a suferit. Astfel, victima a solicitat repararea prejudiciului în mod expres, însă prima instanţă, nu s-a expus în hotărâre în privinţa încasării ori respingerii daunei materiale şi morale solicitate de către partea vătămată pentru a fi încasată.

Deci, prima instanţă şi-a motivat soluţia deficitar în vederea admiterii parțiale a pretenției privind încasarea prejudiciului moral, pretenția înaintată de partea civilă Mursa S., privind încasarea prejudiciului moral în mărime de 5000 lei, fiind total întemeiată.

Potrivit art. 1422 alin. (1) Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferinţe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de legislaţie, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc.

Conform art. 1423 alin. (1) Cod civil, mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate.

Astfel, a fost stabilit că Mursa S. a avut de suportat şi un prejudiciu de natură morală, estimarea daunei morale suportate fiind probată prin faptul că a suportat prejudicii cauzate personalității afective, categorie în care intră suferințele de categorie psihică.

Ori, conform afirmațiilor apelanților, după primirea somației, partea civilă a început a trăi într-o stare de disconfort psihologic și, fiind avertizată că va fi acționată în instanţa de judecată pentru încasarea datoriei şi că i se va aplica sechestru pe bunuri, a început a trăi cu frica enormă privind imposibilitatea de a soluționa această situaţie.

Mursa S. s-a pomenit cu un credit pe numele său, pe care, în fapt, nu-l contractase, acest credit fiind luat pe numele ei, făcându-se abuz şi uz de fals, cu utilizarea de către inculpată a datelor din buletinul de identitate. Partea civilă face parte din pătura social-vulnerabilă, locuieşte într-o odaie de 8 m^2 şi îşi creşte de una singură copilul minor. Primind somația din partea ÎCS „Easy Credit”, a suportat o stare de stres foarte puternică, or, nu a contractat nici un credit, mai mult, a fost avertizată că va fi acționată în judecată pentru recuperarea datoriei şi i se va aplica sechestru pe bunuri.

Argumentarea suportării prejudiciului de natură morală se exprimă şi prin faptul că ea a fost nevoită să se adreseze la ÎCS „Easy Credit”, înjosindu-se şi justificându-se că ea nu a luat nici un credit şi nu cunoaște despre un asemenea contract. Partea civilă a fost chemată la inspectoratul de poliție pentru a se stabili adevărul, împrejurări ce atrag suportarea unei daune de natură morală.

Prin urmare, cerinţele părţii civile Mursa S. privind încasarea prejudiciului moral în sumă de 5000 lei sunt total întemeiate, această sumă fiind echitabilă şi în corespundere cu circumstanţele comiterii acţiunilor ilegale ale inculpatei. Ori, la aprecierea cuantumului prejudiciului moral urmează a se ţine cont de caracterul şi gravitatea suferințelor fizice cauzate persoanei vătămate, gradul vinovăţiei autorului prejudiciului, personalitatea inculpatei.

La fel, este întemeiată și cererea părții civile Mursa S. privind încasarea din contul inculpatei a cheltuielilor de asistenţă juridică în mărime de 6000 lei.

În acest sens, jurisprudența constantă a CtEDO (*cauza Costin versus România, hotărârea din 26 mai 2005; cauza Străin şi alţii versus România, hotărârea din 21 iulie 2005; cauza Petre versus România, hotărârea din 27 iulie 2006, etc*), statuează că partea care a câștigat procesul nu va putea obţine rambursarea unor cheltuieli decât în măsura în care se constată realitatea, necesitatea și caracterul lor rezonabil.

Astfel, la determinarea cuantumului compensației acordate, instanţa de judecată va ţine cont de complexitatea cauzei, noutatea şi dificultatea problemelor juridice ridicate de speță, aportul avocatului la soluţionarea cauzei, timpul şi munca depusă de avocat, aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistenţa, faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare, rezultatul obţinut, restricţiile de timp impuse de client şi de circumstanţele cauzei, natura şi durata relației dintre avocat şi client, experienţa, reputația şi abilitatea avocatului, justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză, suma despăgubirilor pretinse/obţinute în cauză, alţi factori, la discreția instanţei.

Deci, apreciind aportul avocatului la soluţionarea cauzei, timpul şi munca depusă de avocat, justificarea şi ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză și complexitatea cauzei, instanţa de apel va dispune încasarea sumei în mărime de 6000 lei din contul inculpatei în calitate de cheltuieli de asistenţă juridică, sumă care se justifică prin bonul de plată a serviciilor de asistenţă juridică din 09.01.2017 în baza contractului nr. 30 din 09.01.2017.

5. Avocata Natalia Călugăreanu și inculpata au declarat recurs ordinar, în care solicită casarea *totală* a acestei decizii și menținerea sentinței instanței de fond.

Recurenții au invocat că instanța de fond a încasat o reparație echitabilă a prejudiciului moral în mărime de 2000 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 2000 lei, sume ce nu constituie o sursă a îmbogățirii fără justă valoare.

Totodată, practica CtEDO, cu referire la cheltuielile de asistență juridică relevă că cheltuielile pentru asistență juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime, iar potrivit Recomandării nr. 23 a Curții Supreme de Justiție, art. 96 alin. (1), (1^1) Cod de procedură civilă obligă instanța judecătorească să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică acordată de avocați, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

Ori, sumele încasate de către instanța de apel a cheltuielilor de asistență juridică și a prejudiciului moral sunt exagerat de mari, și contravin prevederilor art. 96 alin. (1) și (1/1) CPC.

Instanța de apel nu a ținut cont de starea materială și familiară a inculpatei, că are un copil la întreținere și este mamă singură, nu este angajată în câmpul muncii, locuiește cu chirie, a recunoscut vina integral și a acceptat ca cauza să fie examinată în baza probelor administrate în cadrul urmăririi penale.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală – hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei şi motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanţei de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanţă, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluţia.

Instanţa de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reţinute prin hotărârea atacată şi dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispoziţiilor de drept formal şi material.

În sensul vizat şi în raport cu circumstanţele invocate în recursul ordinar (*pct. **5.** din decizie*), se atestă că împrejurările menţionate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. ***4.*** din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanţa de apel, legal şi întemeiat a constatat şi apreciat circumstanţele de fapt şi de drept privind mărimea prejudiciului moral cauzat părţii vătămate și a cheltuielilor de asistență juridică, apreciind aportul avocatului la soluţionarea cauzei, timpul şi munca depusă de avocat, justificarea şi ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză si complexitatea cauzei, în strictă conformitate cu prevederile art. art. 219 alin. (4), 220 alin. (2), (3), 387 alin. (1) Cod de procedură penală, 96 alin. (1) Cod de procedură civilă, art. 1423 Cod civil, că la evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanţa de judecată ia în considerare suferințele fizice ale victimei, etc. Hotărârea privind acţiunea civilă se adoptă în conformitate cu normele dreptului civil. O dată cu sentinţa de condamnare, instanţa de judecată, apreciind dacă sunt dovedite temeiurile şi mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acţiunea civilă, în tot sau în parte. Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. ***Mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanţa de judecată*** în funcție de caracterul şi gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiție a răspunderii, şi de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. ***Caracterul şi gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanţa de judecată***, luând în considerare

circumstanţele în care a fost cauzat prejudiciul, precum şi statutul social al persoanei vătămate.

Potrivit jurisprudenţei CtEDO, în asemenea situaţie, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluţia dată de prima instanţă. Ori, în cazul în care instanţa de fond şi-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzaţie penală, pentru a permite părţilor să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulţumească de a relua motivele jurisdicţiei de primă instanţă (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Art. 6 din CEDO impune în sarcina instanţei, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor şi probelor propuse de părţi, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora, iar obligația motivării deciziilor, impusă instanţelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franţei, Van de Hurk c. Ţărilor de Jos*).

Pe lângă aceasta, recursul vizat este întemeiat doar pe critica modului în care instanţa de apel a apreciat probele şi circumstanţele cauzei în latura prejudiciului moral și a cheltuielilor de asistență juridică (*pct. **5.** din decizie*).

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) şi (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanţa de apel, judecând apelul, verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanţă, conform materialelor din cauza penală şi în baza oricăror probe noi prezentate instanţei de apel, şi poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanţei de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor şi circumstanţelor cauzei în latura civilă în alt sens decât cel pe care îl propune apărarea este o competenţă şi prerogativă legală a acestei instanţe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală şi, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recurs au constituit deja obiect de examinare în instanţa de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. **4., 5.** din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor şi circumstanţelor cauzei care au fost puse la baza sentinţei de condamnare, conform jurisprudenţei CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujniţa c. Moldovei*).

Împrejurările enunţate denotă în mod concludent, că instanţa de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurenți, că hotărârea contestată conţine motive clare şi legale pe care se întemeiază soluţia, şi că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanţa de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocata Natalia Călugăreanu și inculpata Svinarciuc Liudmila XXXXX, împotriva deciziei Colegiului penal al Curţii de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2018, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunţată integral la 13 decembrie 2019.

Preşedinte Iurie Diaconu

Judecători Liliana Catan

Ion Guzun